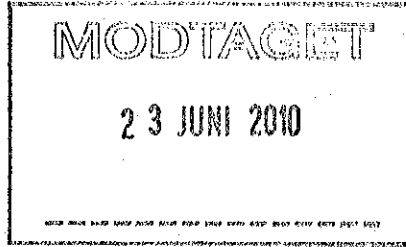

BEVARINGS-
CENTER
ØST

Bevaringscenter Øst
Vasebækvej 30 D
4600 Køge

Tlf. 56 65 49 62
Fax 56 63 54 56
www.bcoest.dk
E-mail info@bcoest.dk

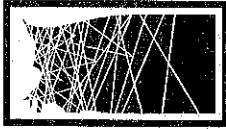
CVR 2075 1290
Danske Bank 4865 16658227
Giro 1665 8227

**FUGLESKYDNINGSSKIVER TILHØRENDE
ROSKILDE OG OMEGNS FUGLESKYDNINGS SELSKAB
UDSTILLET PÅ ROSKILDE MUSEUM**

**TILSTANDSGENNEMGANG OG FORSLAG TIL
PRIORITERET RÆKKEFØLGE FOR KONSERVERING**

VIBEKE EIR

17. JUNI 2010

TILSTANDSGENNING AF FUGLESKYDNINGSSKIVER ROSKILDE OG OMEGNS FUGLESKYDNINGSSKIVER

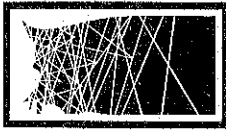
SKIVER UDSTILLET PÅ ROSKILDE MUSEUM

Hermed følger resultatet af en gennemgang af de i alt 88 fugleskydningsskiver som hænger i udstilling på Roskilde Museum. Formålet med undersøgelsen er at kunne opstille en prioriteret rækkefølge af skivernes konserveringsbehov.

De udstillede skiver er undersøgt på deres plads i udstillingen hængende på væggen. I enkelte tilfælde er skiven nedtaget for undersøgelse af bagsiden, men de fleste er kun besigtiget på forsiden.

Efter hver enkelt skive er undersøgt er de inddelt (efter bevaringstilstand) i 4 kategorier som er defineret nedenfor. Skiverne er opstillet i foreslået prioriteret rækkefølge inden for de 2 behandlingskrævende/trængende kategorier C og D.

Kategori	Definition	Beskrivelse
A	God tilstand	Kan evt. have let gulnet fernis / let overfladesnavs
B	Stabil tilstand	Fx gulnet fernis, synlige retoucheringer eller overfladesnavs.
C	Behandlingskrævende tilstand	Fx afskallet farve, skæmmet udseende såsom blændet / kraftigt gulnet fernis, meget misfarvede retoucher. Behandling anbefales (primært af æstetiske årsager)
D	Ustabil og akut behandlingskrævende tilstand	Fx opskalninger af farve/guld eller andre strukturelle problemer, som kan forværres uden konservering.

BEMÆRKNINGER TIL PRIORITERET SKEMA

Kategori D indeholder 9 skiver som bør behandles snarest. I de fleste tilfælde er der tale om opskalninger, dvs løs farve eller guld som bør fastlægges for at forhindre tab. Flere af skiverne har blot en enkelt eller få opskalninger og det er derfor ikke dem alle som kræver rigtig mange timer, for at blive bragt i en stabil tilstand. Om man så også fx ønsker skiven renses, må vurderes i hvert tilfælde. Der er ikke estimeret noget tidsforbrug på de enkelte behandlinger, da man for hver skive må aftale hvor meget og hvad der skal gøres.

I kategori C er skivernes behov meget forskellige. De foreslåede konserveringstiltag er ikke akut nødvendige, men af æstetiske hensyn. Dels er der nogle skiver som ved en forholdsvis lille behandling kan bringes i god tilstand. Det kunne f.eks. være et enkelt lille farvetab. Der er også skiver som kunne vinde meget ved at blive renses og dermed løftet meget æstetisk. Det er vanskeligt at lave en egentlig prioritering i denne kategori, for det må også afhænge af, om man ønsker at bruge ressourcer på at få konserveret en skive som æstetisk er meget forstyrret af gulnet fernis eller mange afskalninger – en behandling som godt kan tage noget tid. Eller om man hellere vil bringe flere skiver i god stand ved at få lavet forholdsvis små behandlinger som udklitting af et enkelt lille hul eller ridse. Derfor er skiverne i kategori C sorteret efter "mindre behandlinger", "mere omfattende behandlinger" og "kunne med fordel renses" og i foreslået rækkefølge inden for hver gruppe.

I kategori B er flere af de ældste skiver meget stærkt restaurerede. Der er større partier som tydeligt er opmalede, og selvom disse områder med tiden er blevet misfarvede i større eller mindre grad, bør man overveje nødvendigheden af en rensning. Der vil sandsynligvis efterfølgende blive et meget stort og tidskrævende retoucheringsarbejde. Der er således skiver i kategori B som sandsynligvis ikke – eller kun ved meget omstændig restaurering – kunne forbedres æstetisk. Der er også flere af skiverne som har kraftig slitage eller farve som næsten er væk, og som desværre ser ud til at være blevet skadet af en tidligere hårdhændet rensning. I kategori B er der også skiver som godt kunne renses for snavs og fernis (som dog ikke dominerer så meget). Disse er placeret først.

Kommentarerne i skemaet bør ikke betragtes som endelige behandlingsplaner men begrundelse for rækkefølgen og forslag til konservering. Man bør stadig i hvert enkelt tilfælde diskutere hvad og hvor meget konservering der skal laves. Fx kan der være tilfælde hvor man med fordel også kunne renses en skive, som skal have fastlagt opskalninger.

Gennemgang af de 88 skiver er fordelt på 2 dages arbejde d. 18. og 19. maj 2010
Planen er, at der i 2011 skal foretages en gennemgang af de skiver, som er på Roskilde Museums magasin.

Forslag til prioriteret rækkefølge for konservering

Sorteret efter bevaringstilstand (kategori)

Kategori	Skive nr. (årstal)	Kommentar
D	1875	Større opskalning i gl. reparation. Mindre skrammer og enkelte afskalninger. Fastlægning
D	1912	Små op- og afskalninger over hele fladen. Flere afskalninger. Gulnet fernis. Fastlægning mm
D	1839	Rammen har mange op- og afskalninger + løse dele og tab af stykker. Fastlægning mm.
D	1878	Skiven er gået midt over og hele konstruktionen er løs, bør samles. Desuden gulnet fernis, mørkt snavs, misfarvede retoucheringer. Kunne godt renses.
D	1873	Trykmærker fra snavs bag lærred. Enkelte opskalninger. Fastlægning + tryk bagfra fjernes
D	1829	Rammen har mange afskalninger samt en del løst guld. Maleriet er ikke tilsvarende behandlingskrævende, men kunne evt. renses for mørk fernis. Fastlægning på rammen
D	1891	Maleri og ramme meget ormeædt. Skrøbelig ramme, mange reparationer + tab. Gulnet fernis + snavs. Stabilisering af træet, udfydning og retouchering på maleri
D	1892	Ramme meget ormeædt og ustabil. Mange reparationer af bortfald. Maleri meget forrenset. Få ormehuller bag rammen. Stabilisering af træet.
D	1838	Små opskalninger af farve. Fastlægning
C		Mindre behandlinger
C	1790	Lille afskalning. Udkitning og retouchering.
C	1908	Maleri helt stabilt, men er sunket lidt i rammen. Kunne rettes + monteres bedre.
C	1937	Meget åben revne i ramme. Let gulnet fernis. Revne kunne udbedres
C	1842	Strukturelt problem med skiven hvor den næsten er gået midt over i samlingen. Bør samles igen.
C	1872	Små trykmærker og afskalninger. Bør undersøges for løst snavs bag rammen som trykker på lærredet.
		Mere omfattende behandlinger
C	1840	Mange afskalninger af guld på rammen. Potentielle opskalninger. Sikring af guld på rammen. Udkitning og retouchering + evt. restaurering maleri
C	1836	Områder med rigtig mange små afskalninger + enkelte større. Gulnet fernis. Kunne evt. renses samt udkitning og retouchering
C	1832	Maleri sidder dårligt i rammen. Misfarvede retoucheringer. Primært forslag om restaurering af rammen og montering
		Kunne med fordel renses
C	1794, jull	Mørkt snavs under en nyere fernis. Kunne med fordel renses
C	1794, aug.	Mørkt snavs under en nyere fernis. Kunne med fordel renses

C	1815	Gulnet / mørknet fernis samt snavs, malingsstænk, gamle retoucheringer. Kunne med fordel renses
C	1807	Gulnet fernis (ovenpå?) mørkt snavs, slitage. Kunne med fordel renses
C	1817	Mørknet fernis med krympninger, misfarvede retoucheringer, skrab i farven. Kunne med fordel renses
C	1828	Meget mørknet fernis, gammel restaurering, små overmalinger, malingsstænk. Kunne med fordel renses
C	1821	Gulnet fernis med krympninger, uensartet glans, malingsstænk. Kunne med fordel renses
C	1911	Mørkt snavs + gulnet fernis. Kunne med fordel renses
C	1930	Kraftig gulnet fernis. Kunne med fordel renses
C	1899	Meget gulnet fernis. Tynd, forrenset farve i himlen. Afskalninger på rammen. Kunne med fordel renses mm
C	1950	Meget gulnet fernis – Især på kanten. Kunne med fordel renses
B		Gulnet fernis / overfladesnavs
B	1800, J. Brønniche	Gulnet fernis
B	1801	Gulnet fernis. Meget slitage
B	1825	Slitage / forrenset. Misfarvede retoucheringer, små skrammer
B	1830	Gulnet fernis
B	1834	Meget slidt / forrenset. Gulnet fernis, skrammer. Opmalet ramme
B	1843	Slitage på tekst og baggrund. Misfarvede retoucheringer. Gulnet fernis + snavs
B	1846	Mørkt snavs + fernis.
B	1852	Gulnet fernis med ridser og skrammer. Mørk plet
B	1871	Gulnet fernis
B	1874	Gulnet fernis, små huller i farven
B	1877	Mørkt snavs under fernissen som også er uensartet i glans. Fluepletter. Lille afskalning
B	1895	Snavs + gulnet fernis. Forrenset. Mange reparationer på rammen
B	1897	Mørkt snavs. Buler i lærred
B	1907	Meget forrenset (farven er helt væk mange steder). Snavs(?) i himlen
B	1916	Gulnet fernis, synlige reparationer på rammen
B	1918	Gulnet fernis, små hak og afslag
B	1919	Gulnet fernis
B	1925	Snavs + gulnet fernis. Små afskalninger
B	1928	Snavs, hak, skrammer. Vertikale revner i træet
B	1932	Synlig reparation af revne ved samling + andre mindre skader. Lidt snavs
B	1934	Synlige retoucheringer af skader, primært på guldets. Let gulnet fernis
B	1936	Gulnet fernis. Misfarvet retouchering
B	1944	Let konveks bue i hele pladen. Gul-brunt snavs eller fernis i alle pastose strøg
B	1946	Gulnet fernis som er ret tydelig i himlen. Retouchering i guldets
		Diverse
B	1793	Flere retoucheringer lidt blanke + misfarvede. Kraftig slitage / forrensning
B	1804	Uensartet glans, malingsstænk, små skrammer + tryk
B	1827	Meget slidt / forrenset med opmalede partier. Større overmaling. Skrammer på kanten

B	1833	Slitage. Meget opmalet ramme
B	1835	Områder som er kraftigt forrenset, nogle overmalet. Opmaledede kanter på ramme
B	1883	Fremstår nyrestaureret, men med misfarvede / blændede retoucheringer.
B	1887	Foto. Rammen har en del snavs og åbne samlinger
B	1888	Slitage af guld og farve. Misfarvede retoucheringer
B	1889	Lang ridse. Retoucheringer matte i glansen
B	1902	Lærred liddt slapt
B	1903	Lærred liddt slapt + bulet. Små farvetab i himlen.
		Meget restaureret
B	1787	Meget restaureret. Retoucherede samlinger, misfarvede
B	1788	Meget restaureret. Flere større reparationer af skader, misfarvede
B	1789	Reparation af større skade, let misfarvet
B	1796	Kraftigt restaureret – ikke meget original farve. Forrenset. Uensartet glans
B	1797	Meget restaureret. Stor reparation som er for blank
B	1798	Meget sliddt/forrenset og derfor meget opmalet. Uensartet glans.
B	1800 J. B. Petersen	Meget restaureret. Flere reparationer uden udkitning.
B	1802	Mange misfarvede retoucheringer i himlen. Slitage af guld
B	1806	Større overmalinger, misfarvede retoucheringer, insekthuller
A		
A	1795	Fremstår nyrestaureret, dog med større udbedring + mange små uden udkitning
A	1816	Lille ridse i fernis
A	1818	Små retoucheringer, let snavs (under?) fernissen.
A	1845	Let snavs + gulnet fernis. Enkelte skrammer
A	1876	Forrenset i baggrunden. Optøringsrelateret krympning på kanten
A	1879	Slitage af guld. Fremstår nyrestaureret
A	1882	Små skrab. Fremstår nyrestaureret
A	1886	Forrenset i den røde
A	1890	Optøringsrelateret krympning på kanten. Lille ridse
A	1910	Let gulnet fernis
A	1914	Små trykmærker
A	1929	
A	1941	Let konkav bue i hele pladen
A	1967	
A	1987	Fluepletter på rammen

Sorteret efter skive-numre (årstal)

Kategori	Skive nr. (årstal)	Kommentar
B	1787	Meget restaureret. Retoucherede samlinger, misfarvede
B	1788	Meget restaureret. Flere større reparationer af skader, misfarvede
B	1789	Reparation af større skade, let misfarvet
C	1790	Lille afskalning. Udkitning og retouchering.
B	1793	Flere retoucheringer lidt blanke + misfarvede. Kraftig slitage / forrensning
C	1794, juli	Mørkt snavs under en nyere fernis. Kunne med fordel renses
C	1794, aug.	Mørkt snavs under en nyere fernis. Kunne med fordel renses
A	1795	Fremstår nyrestaureret, dog med større udbedring + mange små uden udkitning
B	1796	Kraftigt restaureret – ikke meget original farve. Forrenset. Uensartet glans
B	1797	Meget restaureret. Stor reparation som er for blank
B	1798	Meget slidt/forrenset og derfor meget opmalet. Uensartet glans.
B	1800, J. Brønne	Gulnet fernis
B	1800 J. B. Petersen	Meget restaureret. Flere reparationer uden udkitning.
B	1801	Gulnet fernis. Meget slitage
B	1802	Mange misfarvede retoucheringer i himlen. Slitage af guld
B	1804	Uensartet glans, malingsstænk, små skrammer + tryk
B	1806	Større overmalinger, misfarvede retoucheringer, Insekthuller
C	1807	Gulnet fernis (ovenpå?) mørkt snavs, slitage. Kunne med fordel renses
C	1815	Gulnet / mørknet fernis samt snavs, malingsstænk, gamle retoucheringer. Kunne med fordel renses
A	1816	Lille ridse i fernis
C	1817	Mørknet fernis med krympninger, misfarvede retoucheringer, skrab i farven. Kunne med fordel renses
A	1818	Små retoucheringer, let snavs (under?) fernissen.
C	1821	Gulnet fernis med krympninger, uensartet glans, malingsstænk. Kunne med fordel renses
B	1825	Slitage / forrenset. Misfarvede retoucheringer, små skrammer
B	1827	Meget slidt / forrenset med opmalede partier. Større overmaling. Skrammer på kanten
C	1828	Meget mørknet fernis, gammel restaurering, små overmalinger, malingsstænk. Kunne med fordel renses
D	1829	Rammen har mange afskalninger samt en del løst guld. Maleriet er ikke tilsvarende behandlingskrævende, men kunne evt. renses for mørk fernis. Fastlægning på rammen
B	1830	Gulnet fernis
C	1832	Maleri sidder dårligt i rammen. Misfarvede retoucheringer. Primært forslag om restaurering af rammen og montering
B	1833	Slitage. Meget opmalet ramme
B	1834	Meget slidt / forrenset. Gulnet fernis, skrammer. Opmalet ramme

B	1835	Områder som er kraftigt forrenset, nogle overmalet. Opmalede kanter på ramme
C	1836	Områder med rigtig mange små afskalninger + enkelte større. Gulnet fernis. Kunne evt. renses samt udkitning og retouchering
D	1838	Små opskalninger af farve. Fastlægning
D	1839	Rammen har mange op- og afskalninger + løse dele og tab af stykker. Fastlægning mm.
C	1840	Mange afskalninger af guld på rammen. Potentielle opskalninger. Sikring af guld på rammen. Udkitning og retouchering + evt. restaurering maleri
C	1842	Strukturelt problem med skiven hvor den næsten er gået midt over i samlingen. Bør samles igen.
B	1843	Siltage på tekst og baggrund. Misfarvede retoucheringer. Gulnet fernis + snavs
A	1845	Let snavs + gulnet fernis. Enkelte skrammer
B	1846	Mørkt snavs + fernis.
B	1852	Gulnet fernis med ridser og skrammer. Mørk plet
B	1871	Gulnet fernis
C	1872	Små trykmærker og afskalninger. Bør undersøges for løst snavs bag rammen som trykker på lærredet.
D	1873	Trykmærker fra snavs bag lærred. Enkelte opskalninger. Fastlægning + tryk bagfra fjernes
B	1874	Gulnet fernis, små huller i farven
D	1875	Større opskalning i gl. reparation. Mindre skrammer og enkelte afskalninger. Fastlægning
A	1876	Forrenset i baggrunden. Optøringsrelateret krympning på kanten
B	1877	Mørkt snavs under fernissen som også er uensartet i glans. Fluepletter. Lille afskalning
D	1878	Skiven er gået midt over og hele konstruktionen er løs, bør samles. Desuden gulnet fernis, mørkt snavs, misfarvede retoucheringer. Kunne godt renses.
A	1879	Siltage af guld. Fremstår nyrestaureret
A	1882	Små skrab. Fremstår nyrestaureret
B	1883	Fremstår nyrestaureret, men med misfarvede / blændede retoucheringer.
A	1886	Forrenset i den røde
B	1887	Foto. Rammen har en del snavs og åbne samlinger
B	1888	Siltage af guld og farve. Misfarvede retoucheringer
B	1889	Lang ridse. Retoucheringer matte i glansen
A	1890	Optøringsrelateret krympning på kanten. Lille ridse
D	1891	Maleri og ramme meget ormeædt. Skrøbelig ramme, mange reparationer + tab. Gulnet fernis + snavs. Stabilsering af træet, udfydning og retouchering på maleri
D	1892	Ramme meget ormeædt og ustabil. Mange reparationer af bortfald. Maleri meget forrenset. Få ormehuller bag rammen. Stabilsering af træet.
B	1895	Snavs + gulnet fernis. Forrenset. Mange reparationer på rammen
B	1897	Mørkt snavs. Buler i lærred
C	1899	Meget gulnet fernis. Tynd, forrenset farve i himlen. Afskalninger på rammen. Kunne med fordel renses mm
B	1902	Lærred lidt slapt
B	1903	Lærred lidt slapt + bulet. Små farvetab i himlen.
B	1907	Meget forrenset (farven er helt væk mange steder). Snavs(?) i himlen

C	1908	Maleri helt stabilt, men er sunket lidt i rammen. Kunne rettes + monteres bedre.
A	1910	Let gulnet fernis
C	1911	Mørkt snavs + gulnet fernis. Kunne med fordel renses
D	1912	Små op- og afskalninger over hele fladen. Flere afskalninger. Gulnet fernis. Fastlægning mm
A	1914	Små trykmærker
B	1916	Gulnet fernis, synlige reparationer på rammen
B	1918	Gulnet fernis, små hak og afslag
B	1919	Gulnet fernis
B	1925	Snavs + gulnet fernis. Små afskalninger
B	1928	Snavs, hak, skrammer. Vertikale revner i træet
A	1929	
C	1930	Kraftig gulnet fernis. Kunne med fordel renses
B	1932	Synlig reparation af revne ved samling + andre mindre skader. Lidt snavs
B	1934	Synlige retoucheringer af skader, primært på guldets. Let gulnet fernis
B	1936	Gulnet fernis. Misfarvet retouchering
C	1937	Meget åben revne i ramme. Let gulnet fernis. Revne kunne udbedres
A	1941	Let konkav bue i hele pladen
B	1944	Let konveks bue i hele pladen. Gul-brunt snavs eller fernis i alle pastose strøg
B	1946	Gulnet fernis som er ret tydelig i himlen. Retouchering i guldets
C	1950	Meget gulnet fernis – især på kanten. Kunne med fordel renses
A	1967	
A	1987	Fluepletter på rammen